

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศการสอนภาษาไทยของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการศึกษาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทย การบริหารงานวิชาการนิเทศการสอนภาษาไทย ของผู้บริหาร และการนิเทศการสอนภาษาไทย

4.1 ผลการศึกษาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาไทย

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม กระบวนการสอน ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบเป็นข้อมูลที่แสดงสถานภาพและประสบการณ์ของผู้ตอบ มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้สอนภาษาไทย จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ (n = 142)
1. อายุ		
ต่ำกว่า 21 ปี	0	0
21 - 30 ปี	10	7.37
31 - 40 ปี	72	50.53
41 ปีขึ้นไป	60	42.10

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้สอนภาษาไทย จำแนกตามอายุ
วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ (n = 142)
2. อายุราชการ		
ต่ำกว่า 5 ปี	12	8.42
6 - 10 ปี	10	7.37
11 - 20 ปี	81	56.84
21 ปีขึ้นไป	39	27.37
3. วุฒิต่างการศึกษา		
ต่ำกว่าอนุปริญญา	0	0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	13	9.47
ปริญญาตรี	123	86.32
ปริญญาโท	6	4.21
4. วิชาเอก		
ภาษาไทย	33	23.16
ประถมศึกษา	31	22.11
วิชาเอกอื่น ๆ	63	44.21
ไม่มีวิชาเอก	15	10.52
5. ประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยตามหลักสูตร ประถมศึกษา พ.ศ. 2521		
ต่ำกว่า 2 ปี	9	6.32
2 - 4 ปี	21	14.74
5 - 7 ปี	28	20.00
8 - 10 ปี	84	58.94

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้สอนภาษาไทย จำแนกตามอายุ
วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ (n = 142)
6. จำนวนชั่วโมงการสอนภาษาไทย/สัปดาห์		
0 - 5 ชั่วโมง	13	9.47
6 - 10 ชั่วโมง	78	54.74
11 - 15 ชั่วโมง	24	16.84
16 - 20 ชั่วโมง	15	10.53
21 ชั่วโมงขึ้นไป	12	8.48
7. ภาระงานความรับผิดชอบ		
สอนเฉพาะวิชาภาษาไทย	2	1.05
สอนวิชาภาษาไทยและกลุ่มประสบการณ์อื่น	105	73.69
สอนวิชาภาษาไทยและทำงานธุรการของโรงเรียน	16	11.58
สอนวิชาภาษาไทยและกลุ่มประสบการณ์อื่น และทำหน้าที่อื่น ๆ ด้วย	106	74.78
8. การเข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย		
เคยเข้าอบรมสัมมนา	91	64.21
ไม่เคยเข้าอบรมสัมมนา	51	35.79
9. ความรู้ที่ได้จากการอบรมสัมมนา (เลือกมากกว่า 1 ข้อ)		
เนื้อหา	42	29.47
เทคนิคและวิธีการสอน	61	43.16
การเตรียมการสอน	45	31.58
การจัดทำแผนการสอน	44	30.53
การผลิตและใช้สื่อการเรียน	50	34.74
การวัดและประเมินผล	32	22.12
อื่น ๆ	8	5.27

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครูผู้สอนภาษาไทย จำแนกตามอายุ
วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ (n = 142)
10. การนำความรู้จากการสัมมนาไปปรับปรุงการเรียน		
การลงน		
ใช้ได้มาก	64	45.26
ใช้ได้พอสมควร	75	52.63
ใช้น้อย	3	2.11
ไม่ได้เลย	0	0

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า ครูผู้สอนภาษาไทยส่วนใหญ่มีความเห็นและสภาพความเป็นจริง
ในรายการต่อไปนี้มากกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป คือ อายุในช่วง 31-40 ปี อายุราชการ 11-20 ปี
วุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกอื่น ๆ ประสบการณ์การสอนภาษาไทย 8-10 ปี จำนวน
ชั่วโมงการสอนภาษาไทย/สัปดาห์ 6-10 ชั่วโมง สอนวิชาภาษาไทยและกลุ่มประสบการณ์อื่น
เคยเข้าอบรมสัมมนาการสอนภาษาไทย และสามารถนำความรู้ด้านเทคนิคการสอนจากการอบรม
ได้พอสมควร

4.1.2 การจัดสภาพการเรียนการสอนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในด้านนี้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม

การจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ (n=142)
การจัดห้องเรียน		
1. จัดที่นั่งเป็นแถวหันหน้าเข้ามากระดานดำตลอดปี	17	11.58
2. จัดที่นั่งเป็นรูปตัวยู (รูปเกือกม้า)	6	4.21
3. จัดที่นั่งเป็นกลุ่มตลอดปีหรือเกือบตลอดปี	9	6.32
4. จัดรูปแบบการนั่งตามความเหมาะสมของกิจกรรม	85	59.86
5. เปลี่ยนรูปแบบการนั่งเมื่อเห็นว่านั่งตามรูปแบบเดิมมานาน	25	17.89
การจัดป้ายนิเทศภาษาไทย		
1. จัดให้มีป้ายนิเทศภาษาไทยโดยเฉพาะ	49	34.74
2. จัดให้มีป้ายนิเทศภาษาไทยร่วมกับป้ายนิเทศกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	61	43.16
3. ไม่จัดเป็นป้ายนิเทศแต่ใช้ผ้าผืนในห้องเรียน	26	17.90
4. อื่น ๆ	6	4.20
การจัดมุมหนังสือ		
1. จัดมุมหนังสือไว้สม่ำเสมอตลอดปี	70	49.47
2. จัดไว้บางครั้ง	30	21.06
3. ไม่จัดมุมหนังสือแต่จัดหาหนังสือไว้สำหรับนักเรียน	37	26.32
4. อื่น ๆ	5	3.15
การจัดให้มีเอกสารประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยของครู (เลือกมากกว่า 1 ข้อ)		
1. หนังสือหลักสูตร	114	80.00
2. คู่มือการสอนภาษาไทยประจำตัวครูผู้สอน	96	67.37
3. คู่มือการสอนภาษาไทยต้องใช้ร่วมกับครูผู้สอนอื่น	45	31.58

ตารางที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

การจัดการเรียนการสอน	จำนวน	ร้อยละ (n=142)
4. หนังสือคู่มือวัดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ใน ป.02	106	74.74
5. กำหนดการสอนวิชาภาษาไทย	88	62.11
6. หนังสือเสริมประสบการณ์ภาษาไทย	85	60
7. เอกสารสำหรับวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามแบบ ป.02	93	65.26
8. แบบกรอกคะแนนวัดผลก่อนการออกลงในแบบ ป.02	98	68.42

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 50 ขึ้นไป จัดสภาพการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ดังนี้ จัดรูปแบบการเรียนตามความเหมาะสมของกิจกรรม จัดมุมหนังสือไว้สม่ำเสมอตลอดปี และจัดให้มีเอกสารประกอบการเรียนการสอนภาษาไทยครบทุก ๆ ด้าน

4.1.3 การจัดการเรียนการสอนของผู้ตอบแบบสอบถาม

การจัดการเรียนการสอนของผู้ตอบแบบสอบถามสามารถประมวลได้ดังตารางที่ 3 ถึงตารางที่ 7

ตารางที่ 3 การจัดทำบันทึกการสอนวิชาภาษาไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม

การดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ (n=142)
--------------	-------	-------------------

การจัดทำบันทึกการสอนวิชาภาษาไทย

1. บันทึกทุกครั้ง	72	50.53
2. บันทึกเกือบทุกครั้ง	27	18.95
3. บันทึกน้อยครั้ง	22	15.79
4. ไม่มีการบันทึกใช้คู่มือการสอนหรือกำหนดการสอนที่มีจำหน่าย	21	14.73

ตารางที่ 3 การจัดทำบันทึกการสอนวิชาภาษาไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

การดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ (n=142)
การจัดเตรียมทำบันทึกการสอน		
1. ไม่เกิน 1 วัน	5	3.16
2. 2-4 วัน	22	15.79
3. 1 สัปดาห์	88	62.10
4. นานกว่า 1 สัปดาห์	27	18.95
5. บันทึกหลังจากทำการสอน	0	0
การบันทึกผลหลังจากทำการสอนเสร็จ		
1. บันทึกทุกครั้ง	42	29.48
2. บันทึกเกือบทุกครั้ง	54	37.90
3. บันทึกน้อยครั้ง	18	12.64
4. บันทึกน้อยครั้งมาก	16	11.55
5. ไม่ได้บันทึก	12	8.43

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่จัดทำบันทึกการสอนวิชาภาษาไทย
ในรายการต่อไปนี้ คือ ทำบันทึกการสอนทุกครั้ง จัดเตรียมเป็นเวลา 1 สัปดาห์ และทำการบันทึก
ผลหลังจากทำการสอนเสร็จเกือบทุกครั้ง

ตารางที่ 4 การจัดทำบันทึกการสอนวิชาภาษาไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม

การดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ (n=142)
แนวทางในการดำเนินการสอนที่สำคัญที่สุด		
1. ความคิดรวบยอด	30	21.05
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ตามแบบ ป.๑2	72	50.53
3. จุดประสงค์ในคู่มือการสอนภาษาไทย	42	29.47
4. เนื้อหา	27	18.95
5. กิจกรรม	27	18.95
6. สื่อการสอน	11	7.37
7. การวัดผล	11	7.37
วิธีการนำเข้าสู่บทเรียน		
1. ทบทวนความรู้เดิม	121	85.26
2. สนทนากับนักเรียน	133	93.68
3. เล่านิทานหรือร้องเพลง	105	73.68
4. อธิบายหรือบรรยาย	58	41.05
5. ใช้สื่อการสอนประกอบการบรรยายหรืออธิบาย	67	47.37
กิจกรรมการล่นฟัง		
1. เล่าเรื่องให้ฟังตั้งคำถาม และ/หรือแสดงความคิดเห็น	125	88.42
2. อ่านเรื่องจากหนังสือให้ฟังตั้งคำถามและ/หรือให้แสดงความคิดเห็น	108	75.79
3. นักเรียนอ่านเรื่องให้เพื่อนฟังแล้วตามตอบกันเองและ/หรือให้แสดงความคิดเห็น	81	56.84
4. นักเรียนอ่านเรื่องให้เพื่อนฟังแล้วตามตอบกันเองและ/หรือให้แสดงความคิดเห็น	67	47.37
5. ฟังเรื่องจากบุคคลภายนอกพูดแล้วตั้งคำถามให้ตอบและ/หรือให้แสดงความคิดเห็น	22	15.79

ตารางที่ 4 การจัดทำบันทึกการสอนวิชาภาษาไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

การดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ (n=142)
6. ฟังเรื่องจากเทปหรือวิทยุแล้วตั้งคำถามให้ตอบ และ/ หรือให้แสดงความคิดเห็น	58	41.05
กิจกรรมการล่นพูด		
1. กำหนดเรื่องให้นักเรียนพูด	112	78.95
2. นักเรียนเล่าข่าวให้เพื่อนฟัง	106	74.74
3. นักเรียนเล่านิทานให้เพื่อนฟัง	94	66.32
4. นักเรียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์ให้เพื่อนฟัง	111	77.90
5. เล่นละครหรือบทบาทสมมติ	75	52.63
6. สนทนาหรือถาม-ตอบเนื้อหาในบทเรียนระหว่างดำเนินการเรียนการสอน	67	47.37
7. มีกิจกรรมจริงในโอกาสต่างๆ เช่นการรายงานผลการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	70	49.47
กิจกรรมการล่นอ่าน		
1. อ่านข้อความให้ฟังทีละประโยคนักเรียนอ่านตาม	91	64.21
2. อ่านพร้อมกันทั้งชั้น	99	69.47
3. อ่านทีละกลุ่มหรือทีละแถว	91	64.21
4. อ่านทีละคน	127	89.47
5. นักเรียนคนหนึ่งอ่านเพื่อนอ่านตาม	61	43.16
6. ครูอ่านนักเรียนอ่านตาม	67	47.37
กิจกรรมการล่นเขียน		
1. คัดตามแบบหรือข้อความที่กำหนดให้	108	75.79
2. เขียนตามคำบอก	118	83.16
3. แต่งประโยคโดยใช้คำที่กำหนดให้	115	81.05
4. เขียนเล่าเรื่องจากประสบการณ์	105	73.68

ตารางที่ 4 การจัดทำบันทึกการลงวิชาภาษาไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

การดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ (n=142)
5. เขียนอธิบายภาพหรือเล่าเรื่องจากภาพหรือ เรื่องที่กำหนดให้	114	80
6. เขียนสรุปเรื่องจากที่ได้ฟัง	94	66.32
7. เขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ได้อ่านข่าว หรือเหตุการณ์	69	48.42
8. เขียนบันทึกประจำวันหรือบันทึกส่วนตัวของนักเรียน	61	43.16
9. อื่น ๆ (เขียนจดหมาย, ย่อความ, กรอกแบบฟอร์ม)	30	21.05

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่า ครูผู้สอนภาษาไทยส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50
ดำเนินการสอนในกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้ คือ เน้นจุดประสงค์การเรียนรู้ตามแบบ ป.๑2 การนำเข้าสู่ว
บทเรียน นำโดยทบทวนความรู้เดิม สนทนา และเล่านิทานหรือร้องเพลงสำหรับกิจกรรมการสอน ฟัง
การสนทนา การสอนอ่าน และการสอนเขียน ส่วนใหญ่ทำเกือบทุกกิจกรรมย่อย

ตารางที่ 5 การมอบหมายแบบฝึกหัดและการบ้านของผู้ตอบแบบสอบถาม

การดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ (n=142)
ความมากน้อยในการทำแบบฝึกหัดจากหนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย		
1. ให้ทำทุกข้อและหาเพิ่มเติมจากข้างนอก	34	24.21
2. ให้ทำทุกข้อ	24	16.84
3. ให้ทำบางข้อและหาเพิ่มเติมจากข้างนอก	63	44.21
4. ให้ทำบางข้อ	21	14.74
ความมากน้อยของจำนวนครั้งที่ให้การบ้าน		
1. ให้ทุกครั้งที่สอน	43	30.53
2. ให้เกือบทุกครั้งที่สอน	66	46.32
3. ให้บ้างเป็นบางครั้งที่สอน	33	23.15
4. ไม่ได้ให้การบ้าน	0	0
ลักษณะการตรวจการบ้าน		
1. เขียนเครื่องหมายหรือข้อความว่าตรวจแล้ว	91	64.21
2. เขียนเครื่องหมายแสดงว่าถูก-ผิดหรือให้คะแนน	109	76.84
3. ชี้แจงส่วนที่ผิดและแก้ไขใหม่	119	84.21
4. ชี้แจงส่วนที่ผิดให้แก้ไขใหม่โดยลอกหลายเที่ยว	49	34.74
5. ตรวจและแก้ไขให้	60	42.11
6. อื่น ๆ (นักเรียนเปลี่ยนกันตรวจและแก้ไขข้อผิด)	7	5.26
การสรุปบทเรียน		
1. สรุปเอง	46	32.63
2. ช่วยนักเรียนสรุป	100	70.53
3. นักเรียนช่วยกันสรุปเอง	73	51.58
4. ไม่แน่นอนแล้วแต่ความเหมาะสมของกิจกรรม	85	60

ตารางที่ 5 การมอบหมายแบบฝึกหัดและการบ้านของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

การดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ (n=142)
การช่วยเหลือนักเรียนเรียนช้า		
1. สอนซ่อมเสริม	126	88.42
2. ให้แบบฝึกหัดหรืองานทำพิเศษ	75	52.63
3. ให้นักเรียนที่เรียนเก่งช่วยสอน	94	66.32
4. สอนโดยแบ่งเป็นกลุ่มตามความสามารถ	52	36.84
5. แนะนำให้ช่วยตัวเอง เช่น ให้เอาใจใส่หรือขยันขึ้น	63	44.21

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 50 ทำการมอบหมายแบบฝึกหัดและการบ้านในลักษณะดังนี้ คือ ให้ทำบางข้อและหาเพิ่มเติมจากข้างนอกให้เกือบทุกครั้งที่สอน การตรวจการบ้านจะเป็นเครื่องหมายแสดงว่าถูกผิด ชี้แจงส่วนที่ผิดให้แก้ไขใหม่ สำหรับการสุบยบทเรียนจะช่วยนักเรียนสรุปและ ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

ตารางที่ 6 วิธีการได้มา สื่อที่ใช้ และความเพียงพอของสื่อการสอนภาษาไทย

การดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ (n=142)
การจัดหา		
1. จัดหามาเอง	124	87.37
2. ทางราชการจัดให้	76	53.68
3. ยืมจากศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน	81	56.84
4. โรงเรียนสนับสนุนวัสดุและนำมาจัดทำสื่อการสอน สำเร็จรูปเอาเอง	90	63.16
5. อื่น ๆ	7	5.26
สื่อที่ใช้		
1. บัตรคำ	138	96.84
2. บัตรภาพ	102	71.58
3. บัตรคำประกอบภาพ	96	67.37
4. กระดาษแผ่น	91	64.21
5. หุ่นต่าง ๆ	55	38.95
6. แผนภูมิต่าง ๆ	90	63.16
7. อุปกรณ์เล่นเกมหรือการแข่งขัน	87	61.05
8. อื่น ๆ (เทปเพลงประกอบ, สไลด์, โทรทัศน์)	15	10.53
ความเพียงพอ		
1. เพียงพอ	12	8.42
2. ค่อนข้างเพียงพอ	39	27.37
3. มีน้อย	75	52.63
4. มีน้อยมาก	16	11.58

จากตารางที่ 6 แสดงว่าครูผู้สอนได้จัดหาสื่อประกอบการสอนเป็นประจำ สื่อที่ใช้จะใช้ทุก ๆ รายการ โดยเฉพาะบัตรคำใช้มากที่สุด ความเพียงพอของสื่อการสอน ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 50 เห็นว่ามีน้อย

ตารางที่ 7 วิธีวัดผลการเรียนการสอน การวัดผลแต่ละบท และการนำผลการวัดผลระหว่างเรียนไปใช้

การดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ (n=142)
วิธีวัดผลการเรียนการสอน		
1. สังเกต	129	90.53
2. สัมภาษณ์	96	67.37
3. ทดสอบข้อเขียน	123	86.32
4. ให้ปฏิบัติหรือแสดงให้ดู	90	63.16
5. ตรวจผลงานหรือแบบฝึกหัด	67	47.37
6. อื่น ๆ	55	38.95
กำหนดระยะเวลาในการวัดผล		
1. วัดทุกครั้งที่ทำการสอน	52	36.84
2. วัดเมื่อสอนแต่ละบท	73	51.58
3. วัดเมื่อสอนได้หลาย ๆ บท	3	2.11
4. วัดรวมกับการวัดจุดประสงค์ในแบบ ป.02	13	9.47
การนำผลการวัดผลระหว่างเรียนไปใช้		
1. เปรียบเทียบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน เป็นรายบุคคล	127	89.47
2. เปรียบเทียบกับคะแนนของนักเรียนคนอื่น ๆ	75	52.63
3. ประกอบการตัดสินใจได้-ตกในการเลื่อนชั้น	42	29.48
4. ปรับปรุงการเรียนการสอน	129	90.53
5. รายงานผู้บังคับบัญชา	34	24.21
6. อื่น ๆ (วัดจุดประสงค์ใน ป.02)	2	1.05

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า วิธีวัดผลการเรียนการสอน การวัดผลแต่ละบทและ การนำผลการวัดผลระหว่างเรียนไปใช้ของครูผู้สอน ส่วนใหญ่เกินร้อยละ 50 ทำกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้ วัดผลโดย การสังเกต ทดสอบข้อเขียน เวลาในการวัดผลจะวัดเมื่อสอนจบแต่ละบท การนำผลการ วัดผลไปใช้ จะนำไปเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและเปรียบเทียบความก้าวหน้าทางการเรียนของ นักเรียนเป็นรายบุคคล

4.2 ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการในเทศการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา

สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการ ในเทศการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีรายละเอียด ดังตารางที่ 8-12

ตารางที่ 8 สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามอายุ
วุฒิการศึกษาและประสบการณ์

การดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ (n=146)
อายุ		
1. ต่ำกว่า 25 ปี	0	0
2. 25 - 30 ปี	0	0
3. 31 - 40 ปี	54	36.84
4. 41 ปีขึ้นไป	92	63.16
อายุราชการ		
1. ต่ำกว่า 5 ปี	0	0
2. 5 - 10 ปี	2	1.05
3. 11 - 20 ปี	71	48.42
4. 21 ปีขึ้นไป	73	50.53

ตารางที่ 8 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามอายุ
วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ (ต่อ)

การดำเนินงาน	จำนวน	ร้อยละ (n=146)
วุฒิทางการศึกษา		
1. ต่ำกว่าอนุปริญญา	2	1.05
2. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	5	3.16
3. ปริญญาตรี	127	87.37
4. ปริญญาโท	12	8.42
วิชาเอก		
1. ภาษาไทย	14	9.47
2. ประถมศึกษา	23	15.79
3. บริหารการศึกษา	77	52.63
4. วิชาเอกอื่น ๆ	32	22.11
ประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา		
1. ต่ำกว่า 2 ปี	6	4.21
2. 2 - 5 ปี	17	11.58
3. 6 - 10 ปี	55	37.89
4. 11 ปีขึ้นไป	68	46.32

จากตารางที่ 8 จะเห็นได้ว่าผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 50 มีอายุในช่วง 41 ปีขึ้นไป อายุราชการ 21 ปีขึ้นไป วุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอก บริหารการศึกษาและมีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษาในช่วง 11 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 9 ข้อมูลเบื้องต้นในด้านบริหารโรงเรียน

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ (n=146)
วิธีการนำเสนอข้อมูล		
1. ป้ายประชาสัมพันธ์ นโยบาย คติ หรือคำขวัญ	134	91.58
2. ป้ายตารางสอนรวม	109	74.74
3. ป้ายสถิติประจำวัน	137	93.68
4. ป้ายประวัติย่อของโรงเรียน	77	52.63
5. ป้ายสรุปสถิติข้อมูลของโรงเรียน	124	85.26
6. ป้ายสถิติจำนวนนักเรียนประจำห้องแต่ละห้องครบทุกห้อง	129	88.42
7. ป้ายขึ้นและชื่อครูประจำชั้นครบทุกห้อง	137	93.68
8. ป้ายนิเทศ	106	72.63
9. แผนภูมิการบริหารงานโรงเรียน	131	89.47
10. แผนภูมิการบริหารงานวิชาการโดยเฉพาะ	52	35.79
11. แผนที่แสดง แผนที่โลก ทวีป ประเทศ จังหวัด อำเภอ ตำบล	121	83.16
12. แผนที่โรงเรียน	124	85.26
13. อื่น ๆ	8	5.26
การจัดให้มีห้องสมุด		
1. มีห้องสมุดโดยเฉพาะ	67	46.31
2. มีอาคารห้องสมุด	11	7.42
3. มีห้องสมุดจัดรวมกับห้องอื่น ๆ	55	37.93
4. ไม่มีห้องสมุดแต่จัดหาหนังสือไว้เพื่อการศึกษาค้นคว้า	9	6.32
5. ไม่มีห้องสมุด	4	2.12

ตารางที่ 9 ข้อมูลเบื้องต้นในด้านบริหารโรงเรียน (ต่อ)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ (n = 146)
วัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดห้องสมุด		
1. ตู้หรือชั้นเก็บหนังสือ	130	89.47
2. โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับอ่านหนังสือ	124	85.26
3. โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับบรรณารักษ์	97	66.32
4. จัดให้มีหนังสือพิมพ์รายวัน	91	62.11
5. จัดให้มีสมุดบันทึกการยืมหนังสือ	115	78.95
6. อื่น ๆ	9	6.32
การผลิตสื่อ		
1. มีห้องผลิตสื่อโดยเฉพาะ	20	13.68
2. มีห้องผลิตสื่อจัดรวมกับห้องอื่น	43	29.47
3. ไม่มีห้องผลิตสื่อแต่มีเครื่องมือในการผลิตสื่อที่จำเป็น	46	31.58
4. ไม่มีห้องผลิตสื่อ	37	25.27
การจัดหาสื่อ		
1. จัดหาสื่อการสอนสำเร็จรูปให้	123	84.21
2. จัดหาวัสดุให้ครูไปผลิตสื่อเอาเอง	127	87.37
3. แนะนำแหล่งขอหรือยืมสื่อ	72	49.47
4. บริการยืมสื่อการสอนจากศูนย์วิชาการกลุ่มให้	106	72.63
5. อื่น ๆ	8	5.26

จากตารางที่ 9 จะเห็นว่า ข้อมูลเบื้องต้นในด้านการบริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 ได้จัดหาข้อมูลด้านต่าง ๆ คือวิธีการนำเสนอข้อมูล ส่วนใหญ่ทำทุกรายการ การจัดให้มีห้องสมุดโดยเฉพาะ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดห้องสมุดและจัดหาสื่อทุก ๆ รายการ แต่ด้านการผลิตสื่อยังมีน้อยไม่ถึงร้อยละ 50

ตารางที่ 10 การวางแผนงาน/โครงการวิชาการ

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ (n = 146)
ข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนงานวิชาการ		
1. จำนวนครูและนักเรียน	138	94.74
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	138	94.74
3. อัตราการตกซ้ำชั้น	86	58.95
4. จำนวนและประเภทของสื่อการสอนที่มีในโรงเรียน	92	63.16
5. ผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา	135	92.63
6. งบประมาณในปีที่แล้ว และงบประมาณที่คาดว่าจะได้รับ	109	74.74
7. อื่น ๆ	3	2.11
การจัดทำแผนงาน/โครงการงานวิชาการ		
1. จัดทำด้วยตนเอง	22	14.74
2. มอบผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และ/หรือผู้ที่เห็นว่าเหมาะสมบางคน	34	23.16
3. จัดทำช่วยกันกับผู้บริหารโรงเรียน และ/หรือผู้ที่เห็นว่าเหมาะสมบางคน	52	35.79
4. ประชุมครูทุกคนเพื่อตั้งคณะกรรมการเป็นผู้จัดทำ	122	83.16
5. ประชุมครูทุกคนเพื่อช่วยกันจัดทำ	77	52.63
6. ตั้งคณะกรรมการด้วยตนเองเป็นผู้จัดทำ	20	13.68
7. อื่น ๆ	2	1.05
วิธีการดำเนินงานตามโครงการ		
1. การสั่งการด้วยตนเอง	97	66.32
2. ประชุมปรึกษาหารือครูและสั่งการตามความเห็นของที่ประชุม	126	86.32

ตารางที่ 10 . การวางแผนงาน/โครงการวิชาการ (ต่อ)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ (n = 146)
3. มอบผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน	26	17.89
4. มอบครูวิชาการ	89	61.05
5. มอบครูหัวหน้าวิชา	28	18.95
6. มอบครูหัวหน้าสายชั้น	40	27.37
7. อื่น ๆ	0	0
โครงการของโรงเรียนที่ปฏิบัติ		
1. งานวิชาการ	118	81.05
2. งานกิจการนักเรียน	42	28.42
3. งานบุคลากร	9	6.32
4. งานธุรการ	14	9.47
5. งานการเงินและพัสดุ	9	6.32
6. งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	6	4.21
7. ไม่แน่ใจหรือปฏิบัติได้พอ ๆ กัน	9	6.32
หลักการจัดครูสอนวิชาภาษาไทย		
1. วุฒิต่างการศึกษา	65	44.21
2. วิชาเอกหรือวิชาโทที่ครูผู้สอนได้ศึกษามา	86	58.95
3. ประสบการณ์ในการสอน	123	84.21
4. ผลการสอนในปีที่ผ่านมา	35	24.21
5. ความสนใจของผู้สอน	86	58.95
6. คุณสมบัติส่วนตัวด้านจริยธรรมเช่นความซื่อสัตย์ เมตตา	34	23.16
7. ผลการสอนในปีที่ผ่านมา	26	17.89
8. อื่น ๆ	5	3.16

ตารางที่ 10 การวางแผนงาน/โครงการวิชาการ (ต่อ)

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ (n = 146)
วิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการนิเทศ		
1. ตรวจเยี่ยม หรือสังเกต ชั้นเรียน	135	92.63
2. แนะนำชี้แจงด้วยวาจา	108	73.68
3. แนะนำชี้แจง เป็นลายลักษณ์อักษร	85	57.89
4. นิเทศเป็นกลุ่มตามลักษณะงาน	52	35.79
5. ประชุมชี้แจงในที่ประชุมประจำเดือน หรืองาน โอกาสประชุมครูทุกคน	128	87.37
6. จัดประชุมอบรม ประชุมสัมมนา หรือประชุมปฏิบัติการ	54	36.84
7. ส่งครูผู้สอนไปสังเกตการณ์ประชุมหรือร่วมประชุมที่ หน่วยงานอื่นจัด	49	33.68
8. จัดทัศนศึกษา	55	37.89
9. อื่น ๆ	3	2.11
บุคลากรที่ช่วยเหลือสนับสนุนผู้บริหารในการนิเทศภายในโรงเรียน		
1. ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน	63	43.16
2. ครูวิชาการ	105	71.58
3. ครูหัวหน้าวิชาการ	69	47.37
4. ครูหัวหน้าสายชั้น	35	24.21
5. ครูผู้สอนที่มีความเหมาะสม	83	56.84
6. ไม่ได้ให้บุคคลใดปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนแทน	2	1.05
กลุ่มประสบการณ์ที่ผู้บริหารดำเนินการนิเทศ		
1. ภาษาไทย	137	93.68
2. คณิตศาสตร์	126	86.32
3. สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	106	72.63

ตารางที่ 10 การวางแผนงาน/โครงการวิชาการ (ต่อ)

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ (n = 146)
4. สร้างเสริมลักษณะนิสัย	95	65.26
5. การงานและพื้นฐานอาชีพ	86	58.95
6. ประสพการณ์พิเศษ	80	54.74
ภาระงานที่ใช้เวลาในการบริหารงานหนึ่งสัปดาห์		
1. งานวิชาการ	110	75.79
2. งานกิจกรรมนักเรียน	14	9.47
3. งานบุคลากร	9	6.32
4. งานธุรการและการเงิน	12	8.42
5. งานอาคารสถานที่	6	4.21
6. งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	5	3.15
7. งานอื่น ๆ นอกจากงานดังกล่าว	3	2.11
8. ไม่น่าจะหรือใช้เวลาพอ ๆ กันทุกงาน	14	9.47

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 ที่จัดทำ กิจกรรมการวางแผนงาน/โครงการวิชาการในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนวิชาการทุกรายการ จัดทำแผนโดยประชุมครูทุกคนเพื่อตั้งคณะทำงานเป็นผู้จัดทำ การดำเนินงานตามโครงการทำโดยประชุมครูและสั่งการตามมติที่ประชุม งานวิชาการเป็นโครงการที่โรงเรียนปฏิบัติมากที่สุด หลักการจัดครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจะยึดประสบการณ์ในการสอนเป็นหลัก วิธีการนี้เทศกายนโรงเรียนทำโดยการตรวจเยี่ยมหรือสั่ง เกิดชั้นเรียน และประชุมชี้แจงครูประจำเดือน ให้ครูวิชาการเป็นผู้ช่วยในการนี้เทศกายนโรงเรียน ทำการนี้เทศทุกกลุ่มประสบการณ์และภาระงานที่ใช้เวลาในการบริหารงานหนึ่งสัปดาห์จะ คุงานวิชาการมากที่สุด

ตารางที่ 11 การกำกับ ติดตามและนิเทศแผนงานโครงการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ (n = 146)
วิธีการกำกับติดตามและนิเทศแผนงาน/โครงการ		
1. ปฏิบัติด้วยตนเอง	100	68.42
2. มอบผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน	38	29.32
3. มอบครูผู้ทำหน้าที่ความเหมาะสม	69	47.37
4. ให้ผู้รับผิดชอบโครงการรายงานผลตามระยะที่กำหนดไว้	114	77.89
5. ปฏิบัติโดยคณะกรรมการ	55	37.89
6. ไม่มีการกำกับ ติดตามและนิเทศด้วยวิธีดังกล่าวและวิธีอื่น	2	1.05
การรายงานผลการรับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์		
1. สำเนาการบันทึกส่ง สบอ./ก.	77	52.63
2. แจ้งครูทุกคนทราบ	114	77.89
3. แจ้งครูที่เกี่ยวข้องทราบ	86	58.95
4. หาแนวทางแก้ไขในส่วนที่เสนอแนะไว้	122	83.16
5. เก็บไว้เป็นข้อมูลในการปฏิบัติงาน	80	54.74

จากตารางที่ 11 จะเห็นว่า การกำกับ ติดตาม และนิเทศแผนงานโครงการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 จะดำเนินกิจกรรมเกือบทั้งหมด มีบางกิจกรรมที่ทำน้อย คือ ปฏิบัติโดยคณะกรรมการและมอบผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน

ตารางที่ 12 การประเมินผลโครงการและการนำผลการประเมินไปใช้

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ (n = 146)
โครงการงานวิชาการที่ปฏิบัติได้ในแต่ละปี		
1. ครบทุกโครงการ	57	38.95
2. เกือบครบทุกโครงการ	72	50.50
3. ปฏิบัติได้น้อยโครงการ	12	8.42
4. ปฏิบัติได้น้อยโครงการมาก	5	3.13
ช่วงระยะเวลาในการประเมินโครงการ		
1. ก่อนดำเนินการ	94	64.21
2. ระหว่างดำเนินการ	120	82.11
3. เมื่อสิ้นสุดโครงการในระยะหนึ่ง	134	91.58
4. เมื่อสิ้นสุดโครงการ	40	27.37
5. อื่น ๆ (ประเมินทุกขั้นตอน 1-4)	2	1.05

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า การประเมินผลโครงการและการนำผลการประเมินไปใช้ของผู้บริหาร ส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 ในแต่ละปีปฏิบัติได้เกือบครบทุกโครงการ สำหรับช่วงระยะเวลาในการประเมินโครงการทำทุก ๆ ช่วง ยกเว้นช่วงสิ้นสุดโครงการทำกันน้อย

4.3 ผลการศึกษาการนิเทศการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาของศึกษานิเทศก์

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังต่อไปนี้

4.3.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 13 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ (n=80)
อายุ		
1. ต่ำกว่า 25 ปี	0	0
2. 25 - 30 ปี	4	5.00
3. 31 - 40 ปี	44	55.00
4. 41 ปีขึ้นไป	32	40.00
อายุราชการ		
1. ต่ำกว่า 5 ปี	0	0
2. 5 - 10 ปี	4	5.00
3. 11 - 20 ปี	48	60.00
4. 21 ปีขึ้นไป	28	35.00
วุฒิทางการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	71	88.33
2. ปริญญาโท	9	11.67
วิชาเอก		
1. ภาษาไทย	21	26.67
2. ประถมศึกษา	16	20.00
3. วิชาเอกอื่น ๆ (บริหาร, พลฯ, วิทยาศาสตร์, เทคโนโลยี)	43	53.33

ตารางที่ 13 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอจำแนกตาม
อายุ วุฒการศึกษาและประสบการณ์ (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ (n=80)
ประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษา		
1. ต่ำกว่า 1 ปี	3	3.33
2. 1 - 5 ปี	23	28.33
3. 6 ปีขึ้นไป	54	68.34

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า สถานภาพของศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี อายุราชการ 11-20 ปี มีวุฒิตะดับปริญญาตรี วิชาเอกด้านอื่น ๆ และมีประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษา ในช่วง 6 ปีขึ้นไป

4.3.2 กระบวนการนิเทศการสอนภาษาไทย

กระบวนการนิเทศการสอนภาษาไทย ของผู้ตอบแบบสอบถามสามารถประมวลได้ดัง
ตารางที่ 14 ถึงตารางที่ 18

ตารางที่ 14 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการนี้เทศ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ (n=80)
ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน		
1. จำนวนนักเรียน ครู และโรงเรียนครบทุกโรงเรียน ในปีการศึกษาปัจจุบัน	80	100.00
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 ในปีการศึกษาที่ผ่านมา	68	85.00
3. อัตราการตกซ้ำชั้นของนักเรียนทุกโรงเรียนและทุกชั้น ในปีการศึกษาที่ผ่านมา	65	81.67
4. สรุปรายงานผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา	67	83.33
5. อื่น ๆ	27	33.33
เอกสารหรือหนังสือเกี่ยวกับการนี้เทศ		
1. การนี้เทศการศึกษา	76	95.00
2. การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา	63	78.33
3. การประถมศึกษา	52	65.00
4. วิธีสอนทั่วไปในชั้นประถมศึกษา	49	61.67
5. วิธีสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษา	64	80.00
6. การทำ การชี้ และการเก็บรักษาสื่อการสอน ชั้นประถมศึกษา	71	88.33
7. ไม่มีเอกสารดังกล่าว	2	1.67
8. อื่น ๆ	27	33.33

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่าศึกษานี้เทศส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 จัดหา
และจัดทำข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการนี้เทศทุก ๆ รายการ โดยเฉพาะเกี่ยวกับจำนวนนักเรียน ครู
และจำนวนโรงเรียนจัดทำทุก ๆ คนคิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 15 การปฏิบัติงานและวัสดุอุปกรณ์

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ (n=80)
การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศ		
1. งานธุรการทั่วไป	16	20.00
2. งานธุรการเชิงวิชาการ	43	53.33
3. งานวิชาการที่เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา	35	43.33
4. งานวิชาการที่เกี่ยวกับการนิเทศการสอนภาษาไทย	12	15.00
5. งานโครงการอื่น ๆ หรือโครงการพิเศษ	21	26.67
6. งานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย	17	21.67
เครื่องมือ อุปกรณ์สนับสนุนงานนิเทศ		
1. เครื่องฉายข้ามศีรษะพร้อมจอ	67	83.33
2. ยานพาหนะ เพื่อการนิเทศ	52	65.00
3. เครื่องมือผลิตสื่อการสอน	29	36.67
4. อื่น ๆ	6	6.67

จากตารางที่ 15 จะเห็นว่า ศึกษาพิเศษส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 ปฏิบัติงานธุรการเชิงวิชาการ และเห็นว่า เครื่องมือ อุปกรณ์สนับสนุนงานนิเทศที่ขาดแคลน ได้แก่ เครื่องมือผลิตสื่อการสอน

ตารางที่ 16 การวางแผนงาน/โครงการในการนี้เทศ

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ (n=80)
ข้อมูลที่ใช้ในการวางแผน/โครงการนี้เทศการศึกษา		
1. จำนวนโรงเรียน ครู และนักเรียน	63	78.33
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	77	96.67
3. อัตราการตกซ้ำชั้น	55	68.33
4. ผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา	71	88.33
5. งบประมาณในปีที่แล้ว และงบประมาณที่คาดว่าจะได้รับ	43	53.33
วิธีการในการวางแผน/โครงการนี้เทศการศึกษา		
1. ตั้งคณะทำงาน	73	91.67
2. มอบผู้มีประสบการณ์บางคนใน สบอ./ก.	25	31.67
3. ประชุมบุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องใน สบอ./ก	52	65.00
4. มอบผู้ที่รับผิดชอบแผนงาน/โครงการของแต่ละคน	57	71.67
5. อื่น ๆ	13	16.67
โครงการนี้เทศการศึกษาที่เื่ออำนาจต่อการเรียนการสอนกลุ่มประสบการณ์		
1. ภาษาไทย	61	76.67
2. คณิตศาสตร์	38	47.50
3. สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	24	30.00
4. สร้างเสริมลักษณะนิสัย	20	25.00
5. การงานและพื้นฐานอาชีพ	17	21.67
6. ประสบการณ์พิเศษ	15	18.75
7. เป็นโครงการที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชา/กลุ่มประสบการณ์ใดๆ	19	23.33

ตารางที่ 16 การวางแผนงาน/โครงการในกรณีพิเศษ (ต่อ)

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ (n=80)
วิธีการที่ใช้ในการนี้พิเศษโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย		
1. การประชุมอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอน	43	53.33
2. การประชุมสัมมนาแก้ปัญหาการสอน	20	25.00
3. การประชุมปฏิบัติการผลิตสื่อการสอน	11	8.33
4. การประชุมปฏิบัติการผลิตเอกสาร	5	6.25
5. การทัศนศึกษา	7	8.33
6. ไม่มีโครงการที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยและ/หรือโครงการเกี่ยวกับเรื่องอื่น ๆ	6	7.50
7. อื่น ๆ (ประเมินคุณภาพการเขียน, อ่าน)	27	33.33

จากตารางที่ 16 จะเห็นว่า การวางแผนงาน/โครงการในกรณีพิเศษของศึกษานิเทศก์ ส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 จัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้ ข้อมูลด้านการวางแผน/โครงการนี้พิเศษ และวิธีการในการวางแผนทำงานครบทุกรายการ โครงการนี้พิเศษที่เอื้อต่อการเรียนการสอนกลุ่มประสบการณ์ คือ ภาษาไทย และวิธีการที่ใช้ในการนี้พิเศษโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย คือ การประชุมอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอน

ตารางที่ 17 การปฏิบัติตามแผนการนี้เทศ

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ (n=80)
วิธีการที่ใช้ในการนี้เทศ		
1. แนะนำชี้แจงด้วยวาจา	60	75.00
2. นิเทศโดยใช้อักษร	55	68.33
3. จัดประชุมอบรม ประชุมสัมมนา หรือประชุมปฏิบัติการ	67	83.33
4. นำใบทัศนศึกษา	16	20.00
5. อื่น ๆ (ทำเอกสารคู่มือ, สิ่งเกิด, สาส์น)	13	16.67
เนื้อหาที่ใช้ในการนี้เทศ		
1. การจัดตกแต่งห้องเรียนเพื่อบรรยากาศในการเรียนการสอน	61	76.67
2. การเตรียมการสอน	73	91.67
3. การสอนตามคู่มือการสอน	56	70.00
4. การตรวจงาน หรือสมุดแบบฝึกหัดนักเรียน	51	63.33
5. การทำ การใช้ และการเก็บรักษาสื่อการสอน	43	53.33
6. การสอนฝึกทักษะต่าง ๆ (ฟัง พูด อ่านและเขียน)	55	68.33
7. การวัดและประเมินผลการเรียน	61	76.67
การนี้เทศผู้บริหารโรงเรียน		
1. การจัดครูเข้าสอน	43	53.33
2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน	55	68.33
3. การบริหารงานวิชาการ	33	41.67
4. การประชุมนี้เทศครูบรรจุนำ	15	18.33
5. การนี้เทศภายในโรงเรียน	65	81.67
6. อื่น ๆ	13	16.67

ตารางที่ 17 การปฏิบัติตามแผนการนิเทศ (ต่อ)

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ (n=80)
การติดตามและนิเทศการสอนตามแผน/โครงการ		
1. ติดตามและนิเทศด้วยตนเอง	75	93.33
2. ให้ครูเขียนรายงานตามแบบที่กำหนด	49	61.67
3. ให้กลุ่มโรงเรียนรายงาน	37	46.67
4. ให้บุคลากรงานนิเทศการศึกษาค้นคว้าใน สบอ./ก.ติดตามและนิเทศแทน	20	25.00
5. ให้คณะทำงานติดตาม และนิเทศ	49	61.67
6. อื่น ๆ	7	8.33
เป้าหมายโรงเรียนที่ทำการนิเทศ		
1. เป็นโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยรวมทุกวิชาของชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่ำกว่าเกณฑ์	67	83.33
2. เป็นโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2,4 และ 6 ต่ำกว่าเกณฑ์	53	66.67
3. เป็นโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่ำกว่าเกณฑ์	49	61.67
4. เป็นโรงเรียนที่มีจำนวนครูต่ำกว่าเกณฑ์	23	28.33
5. เป็นโรงเรียนที่มีอัตราการตกซ้ำชั้นมาก	33	41.67
6. เป็นโรงเรียนที่เข้าโครงการตามนโยบายของส่วนราชการระดับเหนือขึ้นไป	25	31.67
7. เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในถิ่นทุรกันดาร	13	16.67
8. อื่น ๆ	7	8.33

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติตามแผนการนี้เทศของศึกษานิเทศก์ ส่วนใหญ่ทำเกือบครบทุกกิจกรรม ยกเว้นบางกิจกรรมที่ทำน้อยไม่ถึงร้อยละ 50 ได้แก่ เทศโดยการนำไปทัศนศึกษา ติดตามและนิเทศการสอนโดยให้บุคลากรงานนี้เทศคนอื่นใน สบอ./ก.ดำเนินการแทน และ เป้าหมายโรงเรียนที่ทำการนี้เทศ คือ โรงเรียนที่มีจำนวนครูต่ำกว่าเกณฑ์ และเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในถิ่นทุรกันดาร เป็นต้น

ตารางที่ 18 การประเมินโครงการ และการนำผลการประเมินไปใช้ให้เกิดประโยชน์

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ (n=80)
ความสามารถในการประเมินโครงการของศึกษานิเทศก์		
1. ประเมินครบทุกโครงการ	45	56.33
2. ประเมินเกือบครบทุกโครงการ	24	30.67
3. ประเมินน้อยโครงการ	5	6.67
4. ประเมินน้อยโครงการมาก	4	5.00
5. ไม่ได้ประเมินหรือไม่มีโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบ	2	1.33
แนวทางในการประเมินโครงการ		
1. วัตถุประสงค์และ เป้าหมายของโครงการที่ตั้งไว้ก่อนปฏิบัติงาน	44	55.00
2. ทรัพยากรต่าง ๆ ที่ใช้ในโครงการ	24	30.00
3. กระบวนการปฏิบัติงาน	36	45.00
4. ผลสำเร็จของโครงการหลังปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์และ เป้าหมายที่ตั้งไว้	72	90.00
5. ผลกระทบหรือผลพลอยได้จากโครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการไประยะหนึ่ง	36	45.00

ตารางที่ 18 การประเมินโครงการ และการนำผลการประเมินไปใช้ให้เกิดประโยชน์ (ต่อ)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ (n=80)
กำหนดเวลาในการประเมินโครงการ		
1. ก่อนดำเนินการ	43	53.33
2. ระหว่างดำเนินการ	60	75.00
3. เมื่อสิ้นสุดโครงการ	65	81.67
4. เมื่อสิ้นสุดโครงการไประยะหนึ่ง	28	35.00
การนำผลจากการประเมินไปใช้ให้เกิดประโยชน์		
1. เป็นข้อมูลการวางแผน/โครงการในปีต่อไป	72	90.00
2. เป็นข้อมูลและแนวทางในการนิเทศ	68	85.00
3. แจ้งโรงเรียน และ/หรือกลุ่มโรงเรียน	45	56.67
4. รายงาน สบจ.	43	53.33

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 นำผลการประเมินไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทุกรายการ ยกเว้นวิธีการประเมินบางกิจกรรมทำน้อย คือ ยึดแนวประเมิน จากทรัพยากรที่ใช้ในโครงการและระยะเวลาในการประเมิน เมื่อสิ้นสุดโครงการไประยะหนึ่ง

4.4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนิเทศการสอนภาษาไทย

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และศึกษานิเทศก์ได้ระบุ ปัญหาและข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

4.4.1 ความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาไทย

1) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดให้มีการอบรมครูที่สอนภาษาไทย อย่างน้อยปี ละ 1 ครั้ง ควรเน้นให้มีการผลิตสื่ออุปกรณ์ เกี่ยวกับการสอนภาษาไทยให้มาก เน้นให้เด็กได้ฝึกกิจกรรมการ การฟัง พูด อ่าน เขียน อย่างสม่ำเสมอ สอนให้เต็มตามหลักสูตร เต็มเวลา และเต็มความสามารถ ประ เภมผลการอ่าน การเขียนเดือนละ 1 ครั้ง โดยครูหรือผู้บริหาร ฝึกการตอบในชั้นเรียน จากบัตรคำ ก่อนเรียน ตอนเช้าและตอนบ่ายวันละ 5 นาที ควรจัดให้มีโครงการ ห้องสมุด และกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ประกวดการ อ่าน การเขียน การพูด (เล่านิทาน) กิจกรรมยอคนักอ่าน เป็นต้น

ครูที่สอนภาษาไทยจะต้องค้นคว้า หาความรู้ใหม่ ๆ ทันสมัยอยู่เสมอ ปรับปรุงและพัฒนา การเรียน การสอนให้เกิดผลดี ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องควรเอาใจใส่ และให้ความสำคัญแก่วิชาภาษาไทย ควรส่ง ผู้เชี่ยวชาญ ออกนิเทศและให้ความรู้ ในลักษณะการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอน การผลิต และการใช้สื่อ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

2) ปัญหาเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย

ปรากฏว่า ครูผู้สอนยังขาดแคลนคู่มือการสอน ขาดความรู้ ความเข้าใจ เพราะครูที่สอนไม่ใช่ครูภาษา ไทยและครูที่สอนภาษาไทยมีการะับผิดชอบงานอื่นมากเกินไป ทำให้มีเวลาไม่เพียงพอกับการปรับปรุงและ พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ครูขาดทักษะในการใช้สื่อ หนังสือประกอบการเรียนการสอนมีน้อย การออกเสียงตัว ว ไม่ชัดเจน นักเรียนชอบใช้ภาษาถิ่นมากกว่าการใช้ภาษาไทย ขาดบุคลากรผู้ เชี่ยวชาญ เฉพาะสาขาวิชาที่จะแนะนำนิเทศการสอนวิชาภาษาไทย ผู้นิเทศส่วนใหญ่ยังขาดเทคนิค ประสบ การณ์ ที่จะนิเทศครูผู้สอนให้เห็นแนวทางและขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจนและสามารถนำไปใช้ในการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4.2 ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา

1) เกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน จากแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนได้ เสนอแนะว่า ควรจัดอบรมผู้บริหารเกี่ยวกับการนิเทศภายใน ควรให้ครูทุกคนมีความรู้เรื่องการนิเทศอย่างชัดเจน สามารถนิเทศซึ่งกันและกันได้ การนิเทศควรทำกันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ผู้บริหารได้เสนอแนะอีก ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนถือว่าเป็นหัวใจของการปฏิบัติงาน จึงควรเอาใจใส่และปฏิบัติอย่างจริงจัง

2) เกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศการสอนภาษาไทย ผู้บริหารโรงเรียนจำนวนมากเสนอแนะว่า ควรจัดให้มีครูหรือผู้ชำนาญการออกนิเทศ แนะนำแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับครูผู้สอน ควรพัฒนาความรู้ทักษะ แก่ครูผู้สอนภาษาไทย ทุกระดับชั้น ทุกปี ควรมีการประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับสื่อการเรียนแบบใหม่ ๆ ให้นิสิตอยู่เสมอควรรักษาเครื่องมือให้เพียงพอและสามารถทำเป็นตัวอย่างแก่ครูได้ สิ้นไปควรมีการประเมินผลการนิเทศ การเรียนการสอนภาษาไทยด้วย

3) ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศภาษาไทยของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารส่วนมากมีภาระงานมากเกินไป ทำให้มีเวลาไม่เพียงพอกับการนิเทศ และขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารขาดความรู้และเครื่องมือในการนิเทศ จะนิเทศโดยการบรรยาย ทำให้ครูผู้สอนขาดศรัทธา ผู้บริหารบางส่วนไม่มีความรู้ในวิชาภาษาไทย ทำให้การนิเทศขาดความมั่นใจในตัวเอง

4.4.3 ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์

1) เกี่ยวกับการปรับปรุง และพัฒนานิเทศการสอนภาษาไทย ศึกษานิเทศก์อำเภอส่วนมาก

ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีศึกษานิเทศก์ที่มีความเชี่ยวชาญในการสอนภาษาไทยโดยตรง ควรผลิตสื่อกลางใช้เป็นเครื่องมือในการสอน รูปแบบเดียวกันทั่วประเทศ และครบทุกบทเรียน โรงเรียนควรมีการนิเทศให้เป็นปัจจุบัน อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง และควรเห็นการนิเทศภายใน ครูควรมีเอกสารเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาการสอนภาษาไทยโดยตรง ควรมีการเผยแพร่เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับวิชาภาษาไทยมีศูนย์พัฒนาการสอนภาษาไทยคล้าย AUA ของสหรัฐ ควรจัดให้มีการประชุมอบรมศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบ เพื่อพัฒนาเทคนิคแนวทางและเครื่องมือในการนิเทศที่เหมาะสม

2) ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศการสอนภาษาไทยของศึกษานิเทศก์ สปอ./ก

ศึกษานิเทศก์ ส่วนมากระบุสภาพปัญหาจากการปฏิบัติงานว่า ครูยังไม่เข้าใจระบบการนิเทศเท่าที่ควร เมื่อได้รับการนิเทศ ครูไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอน และยังทำการสอนตามวิธีการเดิม ผู้บริหารและผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของผู้นิเทศ ศึกษานิเทศก์ขาดเครื่องมือในการนิเทศการสอนภาษาไทย งานธุรการของศึกษานิเทศก์ก็มีมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาออกนิเทศและติดตามผลได้อย่างเต็มที่ ศึกษานิเทศก์ไม่ได้จบเฉพาะสาขาทำให้การนิเทศขาดประสิทธิภาพ ขาดยานพาหนะและงบประมาณในการนิเทศ ควรได้รับการพิจารณาและแก้ไขอย่างเร่งด่วนต่อไป